

Boerderijnummer	5.2.240
Erfnaam	erve Klein Aaftink-de Keujer
Oudste vermelding	ca 1670
Huidig adres	Bovenbergweg 4

Historie boerderij

De boerderij Klein Aaftink zal na het midden van de 17^e eeuw vermoedelijk gesticht zijn door Jan Aaftink die geboren was op Groot Aaftink. In 1752 behoorde het erf grotendeels aan bewoner Lucas Aaftink.

In 1753 wordt er een huwelijkscontract opgemaakt tusschen den eersamen jonkman Jan Aeftink en de ook eersame jonge dogter Jenneken Swooferink.

Vader Lucas Aaftink doet de gehele bouwerij met den boedel, den eygendom met schult en onschult over aan zijn zoon, echter behoudt hij een seker stuk landt, het Blijk genaamt, welke hij voor eigen gebruik mag houden. Dina Aaftink, de nog minderjarige jongere halfzuster van Jan, krijgt voor moederlijke goed f 25,-, een melkgevende koe naast de beste in den stal, wijlen moeders kiste en kleragie, 2 twilbuiren bedden te weeten een onder- en bovenbedde met een peuluwe en verder toebehooren.

In 1764 lenen Jan en Jenneken f 650,- van Dijk Arent onder Rijssen wonende, met als onderpand hun huis en gaarden en de bijbehorende gronden als een stukke land, het Roesen land genaamt groot 6 schepel gesaay tusschen de landen van Roesen en de Teemker in den Elsener Esch en een hooymaaten den Bisschop genaamt groot 2 dagwerken tusschen de maaten van Wolters en Mensink bij het Verdriet in het Elsenerbroek. In 1766 wordt alles afgelost.

In 1766 lenen Jan en Jenneken f 900,- van Hendrik Gerhard Jordens, burgermeester en cameraar der stad Deventer. Onderpand: de geheele voortvaring van Aaftink, beesten, saet binnen en buiten, inboedel des huises en saai op het landt. Deze lening wordt in 1769 afgelost.

In 1769 verkoopt Jan Klein Aaftink en vrouw Jenneken Zwoferink hun eigendoemelijke en toebehoorende vaste goederen: als het Klein Aaftink met schuppe, hof en gaarden groot 10 schepel gelegen tussen (Groot) Aaftink en Teemker, 3 dagwerken hooiland, de Bisschop genaamt, gelegen tussen Wolters en Mensink Maate, 6 schepel saailandt in den Enke, genaamt het Roesinks Landt, gelegen tussen Roesink en Teemkers landt, een half mudde in den Enke, genaamt het Blik, tussen het Sendink en 't Wolters, 2 schepel bouwlandt in den Enk, genaamt den Braambelt, liggende aan de gemeente en dan nog een veen. Tevens is er het recht van een volle boer. Koopster is M.G. van Doornink, wed. Jordens voor de prijs van f 1200,-.

Ook in 1769 verkopen Jan Aaftink en vrouw Jenneken Zwoferink hun sesde part van de katerstede Plasjan, gelegen tussen Klein Letink en Plasjan, voor f 63,- eveneens aan mevr. M.G. van Doornink, weduwe Jordens.

In 1775 (datum akte 1785!) koopt Arent Wassink en vrouw Geertrui Nijenhuis voor f 1500,- het Klein Aaftink met de daarbij gehoorende landerijen van mevrouwe M.G. van Doorninck, weduwe van Scholte Jordens. Zij lenen daarom f 1200,- van Willem Zaetmans en vrouw Johanna ten Belt, welke lening in 1798 is afgelost.

Belening van vier mudde bouwland, twee van dezelve gelegen tussen de landen van Megelink en Hegeman, en twee tussen Meginks en Heyskes landen, genaamd het Everstukke, kennelijk gelegen in den Elsener Esch, gerights Kedingen en afkomstig uit het erve (H)Aaftink.

13-09-1794. Arent Wassink en zijn vrouw Geertjen Nijhuys, na opdracht door burg. Hendrikus Dikkers, als volmacht van O.E. van Heuvell.

11-07-1798. Arent Wassink en zijn vrouw Geertruid Nijhuys verkrijgen toestemming om een hypotheek van 1200 gld te vestigen ten behoeve van Gerrit Braamhaar te Enter.

In 1798 lenen Arent Wassink en vrouw Geertruid Nijenhuis f 1200,- van de erfgenamen van Gerrit Braamhaar met als onderpand hun eigendommelijke plaatsjen Klein Aaftink met de daarbij onderhoorige hooge en laage landerijen, de daarop staan de getimmertens en houtgewassen. Bovendien nog een hooymaate, het Schipmaatje genaamd, groot 1 dagwerk geleegen tusschen Rotmans en Mensink Maate, welke laatste door hen in 1792 was aangekocht van O.E. van Hoevell tot Weleveld.

1807. RAO. 62.2 Processtukken rechterlijk archief Kedingen. Inv.nr. 65.

Arent Wassink, wonende in Elsen ca Gerrit Hegeman, Jan Nijnsink en Gerrit Roesink, alle wonende in Elsen.

Betreft geanneteerde stukken over het drijven van schapen door schepers van gedaagden in 2 stukken land genaamd de Roesink stukken gelegen in de buurtschap Elsen en de Es, eiser toebehorende, welk land met rogge was bezaaid.

Jan en Jenneken hadden steeds moeilijkheden om aan hun financiële verplichtingen te voldoen. Ze leenden geld: in 1764 f 650,- en in 1766 nog weer f 900,-. In 1769 verkochten ze de boerderij en de grond aan de weduwe Jordens-van Doornink. Deze verkocht het goed in 1775 door aan de nieuwe bewoner Arend Wassink en vrouw Geertruid Nijenhuis. Begin 1800 werd hun zoon Hermannus Wassink de eigenaar.

Bij de veertelling in 1811 waren een ruïne, 3 koeien en een kalf op de boerderij.

Frederikus Krommendam, de nieuwe echtgenoot van de weduwe van Hermannus Wassink, werd na het overlijden van Hermannus (†1825) aanvankelijk de eigenaar van

zowel Klein Aaftink als van het door Hermannus aangekochte Leunk (5.2.260). Later werd Arend Jan Wassink, zoon van Hermannus, de eigenaar van Klein Aaftink, doch hij overleed als vrijgezel op 42-jarige leeftijd.

Hierdoor verviel Klein Aaftink weer aan de Krommendam-familie. De oppervlakte grond was ondertussen, door enkele aankopen en door een forse toedeling bij de markeverdeling, opgelopen van 7 ha in 1835 tot 22 ha in 1886. Vanaf 1866 werd de boerderij achteréenvolgens verhuurd aan de families Hakkert, Klein Baltink en Daalwijk. Deze laatste bracht mogelijk de huisnaam de Keujer mee.

Geertruida Willemina Daalwijk trouwde in 1900 met een Böhmer afkomstig uit Enter. Deze Karel Böhmer kocht in 1917 de boerderij met 22 ha grond van 2 ongetrouwde, in Rectum wonende, kleinzonen van bovengenoemde Frederikus Krommendam, zijnde Johannes en Engelbertus Pierik. Nadat de boerderij in 1925 was afgebrand werd ze in 1926 geheel nieuw herbouwd.

2-6-1925 Lochemse Courant
Vrijdagmorgen, terwijl de ouders op het land werkten en een paar kinderen alleen thuis waren, ontstond brand in de woning van den landbouwer K. Bohmer te Elsen. Niettegenstaande de daar aanwezige brandspuit viel aan blussen niet meer te denken. Het huis met den geheelen inboedel ging in vlammen op. Het vee werd gered. Oorzaak onbekend. Verzekering dekt de schade.

18-09-1925 Lochemse Courant

Bij het graven van zand vond de landbouwer Bohmer te Elsen een flinke grote urn met beenderen en asch. De urn, waar inmiddels 10 gulden voor geboden is, ziet er goed en gaaf uit. We hoorden dat er in de buurt vermoedelijk nog meer urnen zich zullen bevinden, waarvoor ter opgraving reeds moeite wordt gedaan.

In 1958 kwam het bedrijf in het bezit van de drie ongetrouwde kinderen van Karel Böhmer. In 1984 brachten deze hun 14,5 ha. grond in de ruilverkaveling. De boerderij kwam daarna in het bezit van hun neef Jan Willem Nijenhuis. Jan boerde tot omstreeks 1990, waarna hij buitenshuis ging werken. Het echtpaar Nijenhuis-Mol begon in de tachtiger jaren met een minicamping.

Camping “De Keujer” (Bovenbergweg)

De minicamping “De Keujer” kent nog niet een hele lange traditie:

In 1998 kreeg Jan Nijenhuis vergunning om met zijn mini-camping te beginnen nadat de landbouwafdeling van AOC hem de aanzet en voorlichting hiertoe had gegeven; een jaar later is hij gestopt met boeren en heeft daarnaast toen een aantal dagen per week bij Holterman Staal gewerkt.

Op de camping is plaats voor ca 18 caravans die hun plaats hebben achter de schuren aan de eszijde. Er zijn goede voorzieningen voor sanitair, elektriciteit en stromend water.

Bewoners:

► De eerste bewoner was vermoedelijk Jan Aaftink, geboren op Groot Aaftink (5.2.230) en in 1671 getrouwd met Jenneken Megelink (*1650, van pand 5.2.150). Ze hadden een zoon Jan (*1674) gekregen. Toen vader Jan omstreeks 1687 hertrouwde met een Maria, betrok hij blijkbaar deze woning Klein Aaftink. De genoemde Maria bereikte een zeer hoge leeftijd want in 1761 overleed ze ongeveer 74 jaar na haar trouwjaar. Uit het huwelijk van Jan en Maria werden 6 kinderen geboren. Oudste zoon Henrick (*1688) trouwde in 1716 met Geertjen Huiskes op de boerderij Huiskes in Herike (Hericke 3.3.020). Janna (*1692-voor 1748) trouwde in 1721 met Jan Jansen ten Plas op Plasjan (5.2.420, Plaslammert). Derck (*1697) trouwde in 1737 met Marie Oems en werd boer op Ooms (5.3.300). Jenneken (*1701) trouwde in 1730 met de weduwnaar Jan ten Plas op de Plashinne (5.2.410). Jan (1707-1761) bleef ongetrouwd. De zoon Lucas werd de opvolger.

► Lucas Aaftink (*1703) trouwde in 1730 met Dyne Evertink, dochter van Jan Evertink (5.2.500) en na haar overlijden (ca. 1743) in 1745 met Jenneken ter Look (1721-ca. 1752), dochter van Gerrit Beckers op Loker (Hericke 3.3.165). Uit het tweede huwelijk werden 2 kinderen geboren. Dyne (*1746) trouwde in 1771 met de weduwnaar Jan Leunk op Leunk (5.2.260) en Hendrik werd geboren in 1748. De zoon Jan (*1731) uit het eerste huwelijk werd de opvolger.

► Jan Aaftink (*1731) trouwde in 1753 met Jenneken Swoferink (*1731), dochter van Willem Swoferink (5.3.010). Ze kregen 4 kinderen. Dyne (1753-1831) trouwde in 1771 met de in Diepenheim geboren Harmen Wolbers en ging “aan” het Diependaal wonen (5.2.010). Willem werd in 1755 geboren, Willemijne in 1760 en Leide zag het levenslicht in 1764.

► Nieuwe bewoners werden in 1775 de rooms-katholieke van Nieuw Wassink (5.3.200) afkomstige timmerman Arent Wassink (1736-1814) en zijn derde echtgenote Geertrui Nieuwenhuis (†na 1798), afkomstig uit Diepenheim. Ze waren in 1774 in Rijssen getrouwd. Uit dit huwelijk werden 7 kinderen geboren die zowel de naam Wassink als Aaftink kregen. Joannes Henricus (1775-ca. 1811) trouwde met Aaltjen Megelink (5.2.150) en ging boeren op het ouderlijk huis van z'n vader. Gerardus (*1780) trouwde in 1807 in Diepenveen met Teune Grondhuis. Joanna (*1786) trouwde in 1814 te Rijssen met Hendricus/Hermannes Rottink (Rottinkwöner) of Averdijk uit Ambt-Delden en zou gaan wonen op Leunk (5.2.260). Joannes (*1789) overleed op jeugdige leeftijd. In 1791 werd de tweeling Joannes en Maria (†1853) geboren. Maria trouwde in 1811 in Delden met Johannes/Jan Averdijk, de broer van de hiervoor genoemde Hendricus/Hermannes Averdijk. De zoon Hermannus Wassink werd de opvolger op Klein Aaftink.

► Hermannus Wassink (1783-1825) was evenals zijn vader timmerman. Hij trouwde in 1814 met Gezina Zijthoffer Wonner of Hiddink (ca. 1796-1867) die geboren was in Delden. Uit dit huwelijk werden 4 kinderen geboren. Geertrui (1816-1844) trouwde in 1841 met Henricus Joannes Megelink van Megelink (5.2.150); zij vestigden zich op Megelink/Nieuw Meulenkolk (5.2.360). Arend Jan (*1817) werd slechts 1 jaar oud. Johanna werd geboren in 1821; zij overleed in 1874. Arend Jan kwam in 1823 en overleed in 1866.

In 1825 overleed Hermannus Wassink, waarna de weduwe Gezina in 1826 hertrouwde met Frederikus Krommendam (ook: Fredericus Crommendam, 1802-1884), geboren te Enter. Frederikus bracht zijn ouders

De Bovenbergweg loopt tussen het huis en de schuur door

Hermannus Krommendam en Gesiena Nijlant mee en ook zijn broers Albertus en Jan Hendrik en zijn zuster Gerritdina. Uit het tweede huwelijk werd in 1827 de dochter Maria (†1878) geboren en vervolgens nog 2 levenloze kinderen. In 1831 vertrok Frederikus met vrouw en dochter naar de boerderij Leunk (5.2.260), die al in een eerder stadium door de eerste man van z'n vrouw voor een groot deel was aangekocht. Aldaar werden nog 5 kinderen van het paar geboren, waaronder de dochter Hermina (*1837). De overige familieleden van Frederikus bleven voorlopig op Klein Aaftink wonen. Broer Jan Hendrik Krommendam trouwde in 1844 met Engelbertha (Angela) ten Nieuwenhuis in Neede.

Nadat de familieleden van Frederikus Krommendam waren overleden en vertrokken woonden hier eerst nog de ongetrouwde kinderen Wassink uit het eerste huwelijk van Gezina Hiddink alleen. Zij waren teruggekomen van de boerderij Leunk. Toen Arend Jan Wassink in 1866 overleed vertrok zijn zuster Johanna het volgende jaar naar Rijssen. De op de boerderij Leunk geboren Hermina Krommendam (*1837) trouwde eerst met Johannes Tjihuis in Rectum en daarna, in 1864, met Jan Hendrik Pierik afkomstig uit Ambt Delden. Hun ongehuwde zonen Johannes en Engelbertus Pierik waren langdurig de eigenaren van Klein Aaftink; ze verkochten het erf in 1917 aan de pachter Karel Böhmer.

► In 1869 kwam toen de familie Hakkert-Wevers op Klein Aaftink wonen. Teunis Jan Hakkert (1833-1896) was geboren in Diepenveen en in 1867 getrouwd met Aaltjen Wevers (*1844), geboren in Bathmen. Bij hun komst had het paar al de zoon Jan (*1867) die in 1893 trouwde met Berendina Danneberg van Rietman/Hutteman (5.2.480) en toen eerst op Lenfert (5.2.180) ging wonen om vanaf 1900 op Vastert (pand 5.2.150) te verblijven.

Jan overleed op relatief jonge leeftijd in 1905. Berendina woonde hierna met haar 2 zonen op het naast haar ouderlijk huis gelegen nieuwgebouwde boerderijtje, dat later “de Hutte” zou worden genoemd (5.2.478). Op Klein Aaftink werd in 1870 Teunis Jan en Aaltje's dochter Johanna Hendrika geboren (1870-1903) die in 1893 trouwde met Gerrit Tjihof in Rijssen en in 1874 de zoon Mannes Martinus die in 1897 trouwde met

Jenneken Danneberg en later het boerderijtje de Hakke (5.2.115) zou stichten; Mannes Martinus overleed in 1943.

In 1878 vertrok de familie Hakkert-Wevers naar Enter alwaar nog 2 kinderen werden geboren. De dochter Hendrika Willemina (1879-1947) trouwde in 1897 met Gerrit Hendrik Neihof op Schöppert (5.2.210). De zoon Teunis Jan (1883-1958) trouwde in 1901 met Gerritdina Danneberg op Hutteman. Na haar overlijden hertrouwde Teunis Jan jr. in 1909 met Jenneken Kettelarij; hij ging toen op de later naar hem genoemde boerderij TönsJan (5.2.100) wonen.

25-9-1933

Ernstige brand voorkomen.

Vrijdagmiddag luidde van de school te Elsen de alarmklok, ten teken dat er in de buurt brand was. Het bleek, dat er in de buurt brand was. Het bleek, dat een felle schoorsteenbrand, (de vlammen laaiden er hoog uit) woedde bij den landbouwer K. Böhmer te Elsen.

De burgemeester van Markelo werd telefonisch gewaarschuwd en was spoedig ter plaatse. Met natte zakken werd de schoorsteen afgedekt, terwijl toegeschoten hulp op de z.g. balken alles in het werk stelde om zolderbrand door een mogelijke lekkage van den schoorsteen te voorkomen, wat dan ook gelukte. De burgemeester had zelf een werkzaam aandeel bij het blusschingswerk. Het meeste gevaar leverde tenslotte nog een zijschorsteen op, die overging in den gewonen huisschoorsteen.

Met eenige brandbluschapparaten werd ook dit gevaar bestreden. Deze brand veroorzaakte dus betrekkelijk geringe schade. Was niet zoo spoedig krachtadig opgetreden dan waren zeker (door de windrichting) meerdere boerderijen en schuren in vlammen opgegaan.

► Nieuwe pachter werd vervolgens Albert Klein Baltink (1845-1938) die in 1878 getrouwd was met Maria Marsman (1852-1942). Ze waren beiden afkomstig uit Holten en kregen 1 dochter, Willemina Geertruida (1878-1952). In 1889 vertrok de familie van Klein Aaftink en keerde terug naar Holten.

Geertruida Willemina Daalwijk (*1877) en Karel Böhmer (*1865)

► Vervolgens kwam vanuit Goor de familie Daalwijk op deze boerderij wonen. Hendrikus Daalwijk (1824-1902), afkomstig van de boerderij Lammers/Groot Wilbers in Herike (Hericke 3.2.070), was in 1865 getrouwd met Johanna Bekkers (1833-1921) van Brookjan. Het paar bracht dochter Geertruida Willemina (*1877) mee.

► Geertruida Willemina Daalwijk (1877-1957) trouwde in 1900 met Karel Böhmer (1865-1942) afkomstig van de Twickeler boerderij 'n Beumer in het Enterbroek. Het paar kreeg 9 kinderen. Gerhard Hendrik (*1901) werd ambtenaar en vertrok naar Den Helder, hij trouwde daar met Jo de Graaf. De tweeling Jan Willem en Gerritdina Geertruida werd in 1907 geboren maar zij overleden hetzelfde jaar. (Weer) Gerritdina Geertruida (Dina, *1909) trouwde in 1944 met de aannemer Herman de Wilde in Enter. Zij erfde het boerderijtje Plasdijk nr. 2 (5.2.335) van haar oudbuurvrouw Jenneken Voelman, maar deed het later over aan haar zuster Geertruida Willemina (Trui, 1912-2000) die in 1948 trouwde met Hendrikus Nijenhuis van Esjan uit Beusbergen. De kinderen Johanna (1902-1988), Johan Hendrik (1904-1989), Willem Karel (1915-1989) en Hendrika Willemina (1921-1951) bleven allen ongehuwd. De jongste, Hendrika Willemina werd slechts 30 jaar, de anderen bereikten een hoge leeftijd.

Met menskracht bieten zaaien door de broers Willem Karel Nijenhuis (*1951) en Jan Willem Nijenhuis (*1950) met hun oom Johan Hendrik Böhmer (*1904)

► Omdat de thuiswonende Böhmers allen ongehuwd bleven kwam een zoon van Geertruida Willemina en Hendrikus Nijenhuis het bedrijf voortzetten. Deze Jan Willem Nijenhuis (*1950) kwam al als 4-jarige bij zijn ooms en tante wonen. Hij trouwde in 1975 met Gerritje Wilhelmina Mol (Minie, *1952) van de boerderij Esman in Diepenheim. Het paar kreeg 2 kinderen: Monique (*1975) trouwde in 2002 met Ronnie Lankhorst uit Laren

en ging wonen in huis van haar grootouders aan de Plasdijk (5.2.335). Na een aantal jaren eindigde het huwelijk in een scheiding.

Ronald (*1979), werkzaam bij Loonbedrijf Lammertink, verhuisde met zijn vriendin Petra Olthof en zoon Alwin (*2010) in 2014 van Zutphen naar Markelo. Ronald gaat met zijn familie terug naar de Bovenberg om te gaan wonen in een nieuwe woning tegenover het huis van Ronalds ouders.